

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Polanci Societatis Iesv Theologi, Directorvm
Breve, Ad Confessarii, Ac Confitentis Mvnvs Rectè
Obeundum**

**Polanco, Juan-Alphonso de
[Köln], 1617**

Quid agendum, cum de necessarijs aliquid deest morienti, licet aliqua iam
facta inueniat, qui aduocatur. Capvt IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41600

hospitalium, & aliarum pauperum personarum ac piorum operum subleuationem spectant: quamuis circumstantiae locorum, personarum, & rerum facere possent, ut præferri deberent quædam aliqui posthabenda: si vir Ecclesiasticus esset, & præcipue si curam animarum haberet testator, ut Episcopus vel parochus, utiliter in memoriam ei reduci possent pauperes, & opera pia suæ diœcessis vel parochiæ, quia cæteris paribus, eorum esset habenda ratio.

De exe- Refert etiam plurimum, ut morientem, ad utendum, in condendo testamento, qualia-
cutorū & & peritorum, horretur: & ut tales execu-
tore & numero, tores testamenti relinquit, quorum re-
lataudini, & si fieri potest, benevolentia
erga se & suos, possit confidere, & ultra
duos vel tres testamentarios huiusmodi
relinqui, ferè non expedit.

*Quid agendum, cum de necessarijs ali-
quid deest morienti, licet aliqua
iam facta inueniat, qui ad-
uocatur.*

C A P V T I V .

*Q u o m o -
d e a d -* SI quando aliquis accersitur ad eum,
qui moritur juuandum, atjam ille

con-

Eos confessus est hortetur eum ad viaticum. quoque templo bonorum eriat ad labore dos, & ad secundum laboriosum & sente vita in fidum: & poterit cere in figura fugiens Iezab & afflictionum petens, panese aquæ refecit dñe cibi illius Oreb, & ali posset maturum vel aliud de supercruentetis singulari a tari, sicut 2. cert ad dignam panem, qui conciliacionibus etiam in. Et si volet ipse in capite oculi

E OS Q VI MORIVNTVR. 31

confessus est , sed non communicavit, *vatican*
hortetur eum (si opus est exhortatione) ad ducē-
ad viaticum Sanctæ Eucharistię primo dūs sit
quoque tempore accipiendum , ut ab il moriis
lo bonorum omnium fonte , vires hau-
riat ad labores suæ à gritudinis toleran-
dos, & ad secutius (si oportuerit) iter hoc
laboriosum & pericolosum , quo à præ-
sente vita in futuram transitur, peragen-
dum: & poterit exemplum Heliæ addu *3. Re. 19.*
cere in figura huius Sacramenti , cùm
fugiens Iezabelem , & ex tædio laborum
& afflictionum , mortem desiderans , &
petens , pane ab Angelo allato cum va-
se aquæ refe&us , ambulauit in fortitu-
dine cibi illius vsque ad mortem D E I
Oreb , & alia huiusmodi Addit etiam
posset maturandum esse , ne si vomitus
vel aliud deglutiendi impedimentum
superueniret , priueretur huius Sacramen-
ti singulari auxilio Pote&it etiam hor-
tari , sicut 2. cap dictum est , vt se præpa-
ret ad dignè sumendum hunc verum
panem , qui de cœlo descendit , per res
conciliationem , & alia media , de quibus
etiam instruere agrotum debebit.
Et si volet ipsi confiteri , in reconcilia-
tione poterit dextro modo petere , vt
in capite octavo dicitur , an aliquid sit ,
quod

Ioan. 16

Tarijs ali-
aliqua
ed-
ad eum,
t jam ille
con-

De re- quod grauet ipsius conscientiam, quod
concilia omiserit in confessione, vel non quan-
tione ei cum par erat, explicauerit, vel quod ad
ius, cuius rest-tutionem rerum, vel famæ, aut ad
confessio pacificat onem cum liquo pertineat: &
non est tunc faciat, ut in 2. cap. dictum est. Petat
audita. etiam, an doleat de peccatis; & si conij-
cit, quod eget maiori contritione, juuet
eum adhibendo ea media, de quibꝫ præ-
dicto 2. capit. est actum, vel partem co-
rum.

Si testamentum non fecit, hortetur ad
illud faciendum, juxta ea, quæ 3. cap. præ-
cedente dicuntur, nec differat in tempus
difficilius, quod initio ægritudinis, in ð
in sanitate factum oportuit. Et si factum
quidem est testamentum, sed aliquid vi-
detur immutandum, addendum vel mi-
nuendum (quod vel ex verbis infirmi,
vel ex aliorum relatu, aut alio p̄cto sa-
*cerdos poterit cognoscere) per codicil-
*lum id fieri posse admoneat, & ad ea, quæ
videt eius animæ maximè conuenire fa-
cienda, quæ dum viuit fieri possunt, dis-
ponere infirmum conetur, ut 3. capit di-
*cum est.***

Si solùm deest extrema vñctio, ad il-
lam petendam hortetur, siue statim, siue
postea si differenda videbitur, ut supra
ctiam

Eo
etiam 2. ca-
do, ne terre-
re oportet
nem His
iam feiri d-
uat intentio
exercitatio
cta, ad secu-
morientem
tuor seque-
tur.

Si tempu-
& mens san-
his, in qui-
nem & auxi-
terdum (si ti-
confessus ne-
explicari exp-
set in confes-
catur.

Aduertatu-
temporalis i-
vt propter in-
æternæ vitæ
porter, serio-
conuesit, vt
logalium vi-
perfectam an-
diligerter cu-

etiam 2. cap diximus, bono tamen modo, ne terrore infirmus deiiciatur, suadere oportet huius sacramenti susceptionem. His peractis, ut dictum est, ad id ducatur. iam fieri debet eius, qui morientem iuuat intentio, ut infidei, spei, & charitatis exercitatione, & consolatione coniuncta, ad securitatem salutis, & meritum, morientem disponat, juxta ea, quae quatuor sequentibus capitibus continentur.

Si tempus prolixius morienti datur, & mens sana est, aliqua ei legi possent ex his, in quibus spiritualem consolacionem & auxilium sanus sentiebat, & interdum (si timetur probabiliter, quod sit confessus negligenter) diuina præcepta explicari expediet, ut si quid oblitus esset in confessione, in memoriam reducatur.

Aduertatur etiam, ne nimia spes vitæ temporalis infirmo detur, accedit enim, ut propter incertam huiusmodi spem, ad æternæ vitæ consecutionem non, vt operter, serio se disponat, hortari satis conuenit, ut per contritionem & theologialem virtutum exercitationem, perfectam animæ salutem, & profectum diligenter curet: & si expedit, ut corporis

Nris

ris salus etiam restituatur, Deus eam ad iijciet.

Petatur **Q**uamuis audiat Sacerdos, qui ad mo-
ab infir- ritum, accedit, quod omnia sacramen-
mo, an ta is suscepit, & testamentum condi-
quid fa- derit, petere ab eo nihilominus posset,
ciendū an aliquid sit, quod conscientia ipsi di-
fisi su- ctit superesse, & si dicet aliquid, in quo
peresse juuari cum oporteat, id faciat, si scrupu-
putatur, los tantum, vel sollicitudinem ac timo-
rem non necessarium esse animaduertit,
bono animo, & quieto esse jubeat, & ad
alia, quæ inferius dicuntur, se conuerat.

*Quomodo exercendi qui moriuntur, cir-
ca fidem præcipue qui non distincte,
qua oportet, nouerunt.*

C A R V T V.

Si animaduertet, qui juuat morien-
tu **m**o- **do in-** **tem**, quod in ijs, quæ ad fidem perti-
fruendā **ne** **n**uent, quamvis omnia, quæ oportet
qui non **c**redit, non tamen explicitè prout tene-
satis ex- **t**ur credit; necessarium est ei in hac et-
pliciè **i**am parte auxilium ferat. hoc autem fiet
credit, **p**er aliquam expositionem articulorum
qua o- **f**idei breuem, & captui personæ accom-
portet. **a**modatam: ut si dicat ad eum, dicamus
charissime frater, vel domine, simili As-
postolos

Eos

postolotur
ando, vel si
cula lingua
co singulos
rit; vel eos,
egabit infi-
lio qui sun-
indigere ali-
articulorum
set aliis su-
mendantis
qui juuat:
Trinitas, Pa-
in unitate
Deus. Com-
potens, qui
& omnia vis-
Commendo
ste qui prop-
luteim, mihi
mundum, vit-
ptus, & natus
passus, mortu-
descendisti, &
tribus, & alij
die, & ascend-
limbo eduxer-
dexteram Pa-
judicij ad' o-